

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 145/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2012 predbežne prerokoval sťažnosť O. Š., S. Š., Ing. S. Š. a Z. Š., všetci bytom R., vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C/201/2006 a jeho rozsudkom z 29. marca 2011, ako aj jeho uznesením zo 6. júna 2011 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co/266/2011 a jeho rozsudkom a uznesením z 9. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. Š., S. Š., Ing. S. Š. a Z. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2012 doručená sťažnosť O. Š. a S. Š. (ďalej len „sťažovatelia v 1. a 2. rade“) a Ing. S. Š. a Z. Š. (ďalej len „sťažovatelia v 3. a vo 4. rade“; ďalej spolu len „sťažovatelia“) vo veci

namietaného porušenia ich práv, ktoré v sťažnosti ani v jej petite konkrétne neoznačili, avšak z odôvodnenia sťažnosti vyplýva, že namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C/201/2006 a jeho rozsudkom z 29. marca 2011 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu z 29. marca 2011“ alebo „namietaný rozsudok okresného súdu“), ako aj jeho uznesením zo 6. júna 2011 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu zo 6. júna 2011“ alebo „namietané uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co/266/2011 a jeho rozsudkom z 9. novembra 2011 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu z 9. novembra 2011“ alebo „namietaný rozsudok krajského súdu“), ako aj jeho uznesením z toho istého dňa (ďalej aj „uznesenie krajského súdu z 9. novembra 2011“ alebo „namietané uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 25 C/201/2006 bolo rozhodovanie o návrhu sťažovateľov *„na odstránenie čiernej stavby a stanovenie povinnosti strpieť vstup na pozemok“*.

Rozsudkom okresného súdu z 29. marca 2011 bol zamietnutý návrh sťažovateľov, ktorým sa domáhali, aby bola odporcom uložená povinnosť do troch dní od právoplatnosti rozsudku odstrániť drevenú hospodársku stavbu postavenú na parc. č. 745/2 – záhrady o výmere 318 m², zapísanú na LV č. 639 pre kat. úz. R. (ďalej len „parc. č. 745/2“) a parc. č. 741/1 – zastavané plochy a nádvoría o výmere 195 m², zapísanú na LV č. 180 pre kat. úz. R. (ďalej len „parc. č. 741/1“) z dôvodu neoprávneného zriadenia predmetnej stavby na cudzom pozemku. Súčasne okresný súd uložil odporcom povinnosť umožniť sťažovateľom v 1. a 2. rade vstup na pozemok (parc. č. 745/2) na účel opravy plota postaveného medzi parc. č. 745/2 a parc. č. 741/1 v rozsahu právoplatného rozhodnutia príslušného stavebného úradu. Návrh sťažovateľov v 3. a vo 4. rade v tejto časti okresný súd zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol tak, sťažovatelia v 1. a 2. rade a odporcovia nemajú právo na náhradu trov konania, a zároveň sťažovateľom

v 3. a vo 4. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcom náhradu trov konania v sume 1 426,40 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti namietanému rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia v zákonom ustanovenej lehote odvolanie, a to v časti výroku, ktorým okresný súd zamietol ich návrh (na uloženie povinnosti odporcom odstrániť drevenú hospodársku stavbu), ako aj v časti výroku, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľov v 3. a vo 4. rade vo vzťahu k uplatnenému nároku umožniť im vstup na pozemok na účely opravy plotu, a napokon aj v časti výroku o trovách konania.

Sťažovatelia žiadali, aby krajský súd zmenil odvolaním napadnuté rozhodnutie tak, že uloží odporcom odstrániť drevenú hospodársku stavbu a umožniť vstup na parc. č. 745/2 aj sťažovateľom v 3. a vo 4. rade na účel opravy oplotenia. Súčasne sa domáhali, aby krajský súd uložil odporcom povinnosť nahradiť sťažovateľom trovy prvostupňového konania v sume 3 370,94 € a trovy druhostupňového konania v sume 145,69 €.

Krajský súd rozsudkom z 9. novembra 2011 rozhodol tak, že odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok vo vzťahu k výroku, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľov, ktorým sa domáhali voči odporcom odstránenia hospodárskej stavby z dôvodu jej neoprávneného zriadenia na cudzom pozemku, potvrdil. Ďalej napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola odporcom uložená povinnosť umožniť sťažovateľom v 1. a 2. rade vstup na pozemok na účel opravy plotu, ktorým bol návrh sťažovateľov v 3. a vo 4. rade v predmetnej časti zamietnutý, zmenil tak, že odporcovia sú povinní umožniť všetkým sťažovateľom na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na pozemok na účely opravy plotu. A napokon namietaný rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vyslovil, že sťažovatelia v 1. a 2. rade a odporcovia nemajú právo na náhradu trov konania, a vo výroku, ktorým vyslovil, že sťažovatelia v 3. a vo 4. rade sú povinní nahradiť odporcom trovy konania v sume 1 426,40 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku, zmenil tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania a ani trov odvolacieho konania.

Okresný súd okrem toho uznesením č. k. 25 C/201/2006-539 zo 6. júna 2011 uložil sťažovateľom povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie proti výroku rozsudku okresného súdu z 29. marca 2011, ktorým bol zamietnutý ich návrh na uloženie povinnosti odporcom odstrániť drevenú hospodársku stavbu, a zároveň uložil sťažovateľom v 3. a vo 4. rade povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podané proti výroku rozsudku okresného súdu z 29. marca 2011, ktorým bol zamietnutý ich návrh na umožnenie vstupu na pozemok na účel opravy plota.

Sťažovatelia v 3. a vo 4. rade podali taktiež odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. 25 C/201/2006-539 zo 6. júna 2011, ktorým im bol vyrubený (spoločne a nerozdielne) súdny poplatok za odvolanie proti výroku, ktorým im bolo uložené zaplatiť súdny poplatok v časti výroku namietaného rozsudku okresného súdu týkajúceho sa zamietnutia ich návrhu na vstup na pozemok na účel opravy plota, pretože podľa ich názoru okresný súd im súdny poplatok za toto odvolanie nemal vyrubiť. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľov v 3. a vo 4. rade tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 25 C/201/2006-539 zo 6. júna 2011 v nimi napadnutej časti potvrdil.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že podľa ich názoru „Okresný súd Žilina /taktiež potvrdením rozhodnutia v časti výroku Krajský súd/ už od začiatku... postupoval nesprávne a porušoval naše práva. Bolo porušené naše základné právo, kde nám súd nevyriešil vstup na náš pozemok aj napriek všetkým dôkazom a porušili naše základné právo vstupu na vlastný pozemok. Taktiež bolo porušené naše právo na spravodlivý proces a niektoré samotné pojednávania boli zbytočné a neriešili podstatu veci. Svedčí o tom napr. aj posledný zápis z pojednávania, ktorý bol zaslaný mailom 17. 5. 2011 /prepísaný 11. 4. 2011/ a rozsudok bol vydaný 29. 3. 2011 /prijatý 13. 5. 2011/ a nemohli sme ani napadnúť daný zápis (napriek tomu, že právny zástupca si ho žiadal), kde boli naše výpovede manipulované /aj počas pojednávania neboli všetky naše výpovede prepísané/, tak ako sme naozaj vypovedali. Niekoľko krát sme sa sťažovali na postup Okresného súdu predsedovi Okresného súdu (aj na osobnom stretnutí dva krát), ktorý nám ústne prisľúbil nápravu a tá neprišla. Taktiež sme sa sťažovali aj Krajskému súdu, ktorý nám potvrdil prieťahy... Taktiež nám okresný súd rozhodol a vyslovil nesprávny právny názor na vlastníctvo oplotenia pre

navrhovateľov v rade /3/ /4/ a porušil naše vlastníctvo. Vlastnícke právo bolo porušené aj v prípade nedoriešenia prístupu na náš pozemok.“

Sťažovatelia sú toho názoru, že ich „vec mala byť doriešená skôr, nakoľko dané oplotenie bolo v stave podávania návrhu v pôvodnom stave a časové prietahy a nesprávne posúdenia zo strany Okresného súdu sa zbytočne natáhali čas a dané oplotenie je pred totálnou deštrukciou. Okresný súd začal po niekoľko rokoch riešiť či je plot opraviteľný... a pritom nám každým rokom vznikala väčšia škoda a ohrozovala aj zdravie celej rodiny, nakoľko oplotenie je hneď vedľa nášho rodinného domu a vzniká tam veľká jama a posun zeminy, čo ohrozuje aj základy nášho rodinného domu (čím bolo porušené naše právo na pokojný stav bývania). Taktiež na pojednávaní súd bezdôvodne... zrušil návrh na zmenu petitu. Okresný súd po cca viac ako 6 rokoch správne posúdil vlastníctvo oplotenia a taktiež potvrdil správnosť hranice pozemku, ktorá bola zameraná súdnym geodetom... Hranicu pozemku narušili odporcovia podkopaním základov nášho oplotenia a v čase zamerania hranice bol ešte jeden stĺpik v neporušenom tvare pri hospodárskej budove. Pri zameriavaní súdny geodet potvrdil, že hranica pozemku pri zachovanom stĺpiku prechádza cca 42 cm od našej hospodárskej budovy, čo znamená, že je zachovaný odstup našej hospodárskej budovy od hranice pozemku. Taktiež konštatoval vo svojom posudku 29. 10. 2009 výrokom, že odporcovia porušili majetkovú hranicu a znemožnili prístup k zadnej stene našej hospodárskej budovy, ktorá je zapísaná na katastrálnej mape. Taktiež Okresný súd pripustil /pojednávanie 26. 5. 2010/ a tak predlžoval súdny spor spochybnenie súdneho znalca geodetom odporcov, ktorý nakoniec nebol ani geodet a samotný sudca ho spochybnil, aby si do budúcnosti premyslel výpoveď, aby nemal problémy. Krajský súd porušil naše práva, keď vôbec nevyhodnotil a nebral do úvahy zameranie a výrok súdneho znalca a porušení našich práv. Sused nemal žiadne povolenie nielen na prvú stavbu ale ani na druhú stavbu, ktoré postavil bez nášho súhlasu a súhlasu obce (síce sa súd opieral o vyjadrenia už momentálne bývalého starostu, ale nemal žiadne dôkazy, ktoré zaujímavo zmizli o všetkom a mali byť v R. – je to potvrdené úradníčkou archívu v Č. Mgr. A. M.), ktorú zastupoval jej bývalý starosta, ktorý menil výpovede počas pojednávaní (zaslaná sťažnosť na okresný súd 8. 10. 2010). Hospodárska budova odporcov nikdy nebola ani zakreslená na katastrálnej mape – čiže ani neexistuje (je to aj v dôkazoch vidieť z potvrdenia správou katastra).

Znamená to a viac krát sme posielali fotodokumentáciu, že odporcovia postavili stavbu neoprávnene a nedovolené na našom pozemku. Okresný súd najskôr riešil stavbu, potom to začal meniť na prístrešok (nakoniec obec potvrdila, že je to stavba) a nakoniec že stĺpy (len jeden asi 2 cm, nebol to len jeden ale viac, kde sudca sám kopol do jedného z nich aby bol na hranici, ale to v podstate je len výmysel o prístrešku, ktorý neexistuje a bolo to obité celé doskami – tú taktiež Krajský súd vôbec nebral do úvahy dôkazy a porušil naše práva) nezasahovali do pozemku. Jedná sa o stavbu a samotný súdny geodet sa nemohol dostať na náš pozemok, lebo to bolo celé zabité doskami (potvrdil to aj samotný súdny znalec vyjadrením, že aby mohol zamerať, koľko presahuje stavby do nášho pozemku, musí najskôr daný priestor vypratať a uvoľniť náš pozemok) a odporca tam stále v čase súdu niečo vnútri menil (tak ako Okresný súd časovo menil stavbu na prístrešok a začal sa zaujímať o stĺpy že vraj prístrešku) – čo je porušenie našich práv na spravodlivý proces a v rozsudku Krajského súdu to vôbec nebolo brané do úvahy. Odbúranie hospodárskej budovy z nášho pozemku sme riešili na začiatku aj s obcou, ale obec nás odporučila na súd /rozhodnutím zo dňa 16. 11. 2006/ a nedošlo ani na súde k vyriešeniu daného problému a zásahu do našich práv – čím bolo porušené naše vlastnícke právo.

Krajský súd správne zobral do úvahy, že prvá stavba bola s odstupom od hranice 70 cm, ale neprávne vyhodnotil, že s vedomím obce a za súhlasu navrhovateľov postavili hospodársku budovu (dôkazy okresný súd žiadne nemal), ale nie smerom k pozemku ale do pozemku navrhovateľov a taktiež neprávne vyhodnotil, že len strecha presahovala do pozemku, ale celá stavba bola na pozemku navrhovateľov /doložili sme a v spise sa nachádzajú naše vyjadrenia, dôkazy a fotodokumentácia, čo vôbec nebolo brané do úvahy a hlavne zameranie súdneho znalca/. Taktiež je spomenuté, že len strechu opreli o garáž navrhovateľov, aby nepodmáčala pozemok, čo nie je pravda, pretože na takmer celej streche existoval a existuje odkvapový systém... a nepodmáčali by sme pozemok nikomu, nakoľko existuje odstup od našej budovy 42 cm. Na našom pozemku existoval odstup, ktorý bol odporcami celý vo vrstve cca 20 cm zabetónovaný bez nášho súhlasu a bez stavebného povolenia. Taktiež krajský súd nezobral vôbec do úvahy zameranie súdnym geodetom a dôkazy a fotodokumentáciu.“.

Podľa názoru sťažovateľov okresný súd taktiež dospel k nesprávnemu posúdeniu veci, keď *„rozdelil nás navrhovateľov na dve časti a tým spôsobil podávať dve odvolania v tej istej veci nerozdielnym navrhovateľom a zviazal zaplatiť súdny poplatok nás navrhovateľov v rade 1/ 2/ 3/ 4/ 99,50 Eur a taktiež zviazal nás tých istých navrhovateľov ale len v rade 3/ 4/ zaplatiť súdny poplatok za II. vetu výroku, ktorá bola súdom nesprávne právne vyložená“*.

Sťažovatelia poukazujú na to, že okresný súd si v odôvodnení rozsudku *„rozporuje, ak na strane 8 tvrdí, že pri ohliadke bolo jednoznačne zistené, že jeden zo stĺpov zasahuje do pozemku navrhovateľov, avšak na strane 9 dole hodnotí, že táto drevená hospodárska stavba má stáť výhradne na pozemku odporcov, a teda, že nie je vedená na pozemku navrhovateľov“*.

Na základe uvedeného sťažovateľa žiadajú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie zmenil alebo zrušil namietaný rozsudok krajského súdu a vrátil vec na nové prerokovanie. Zároveň žiadajú, aby im ústavný súd priznal *„primerané finančné zadostučinenie vo výške náhrady škody 6 739,37 €, ktoré je Krajský súd Žilina povinný... vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia“*.

Súčasťou sťažnosti bola aj žiadosť sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, a to *„z osobných dôvodov“*.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu, resp. jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C/201/2006 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co/266/2011

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05).

Ústavný súd upriamuje pozornosť na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudok okresného súdu z 29. marca 2011 bol v časti potvrdený a v časti zmenený rozsudkom krajského súdu z 9. novembra 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. decembra 2011.

Vzhľadom na uvedené v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (17. februára 2012) okresný súd ani krajský súd objektívne nemohli porušovať základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2. K namietanému porušeniu práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 25 C/201/2006-515 z 29. marca 2011 a jeho uznesením č. k. 25 C/201/2006-539 zo 6. júna 2011, ako aj postupom predchádzajúcim ich vydaniu

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05).

Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, a to predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa princípu

subsidiarity ústavného súdu vyplývajúceho z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011).

Vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľmi uplatnených námietkach porušenia ich práv namietaným postupom a namietanými rozhodnutiami okresného súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovatelia mohli domáhať a aj sa domáhali podaním odvolania proti namietanému rozsudku okresného súdu, ako aj proti namietanému uzneseniu okresného súdu.

Ústavný súd z týchto dôvodov sťažnosť sťažovateľov v časti, ktorá smeruje proti rozsudku okresného súdu z 29. marca 2011, ako aj proti uzneseniu okresného súdu zo 6. júna 2011 a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07).

3. K namietanému porušeniu práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co/266/2011 z 9. novembra 2011 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd aplikujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru skúma, či konanie ako celok bolo spravodlivé, a nie je v zásade oprávnený a povinný preskúmavať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Do obsahu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru síce zaväzuje všeobecný súd, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázkou, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku vo vzťahu k výroku, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľov na uloženie povinnosti odporcom odstrániť drevenú hospodársku stavbu, okrem iného uviedol:

„Vo vzťahu k prvému výroku napadnutého rozhodnutia okresného súdu odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec v tejto časti aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám

uvedeným v... § 157 ods. 2 O. s. p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že sporná drevená hospodárska budova, ktorej odstránenia sa navrhovatelia v tomto konaní domáhali, je postavená na pozemku KNC parc. č. 745/2 zapísanom na LV č. 639 pre kat. úz. R. vo vlastníctve odporcov v rade 1/ a 2/. Len časť strechy predmetnej drevenej hospodárskej stavby zasahuje v hĺbke cca 42 cm po celej dĺžke popri garáži navrhovateľov (postavenej tiež bez stavebného povolenia) do pozemku KNC parc. č. 741/1 patriacemu navrhovateľom v rade 2/, 3/ a 4/. Táto časť strechy (vrátane jej opretia o garáž navrhovateľov) bola však postavená dodatočne do terajšej podoby do súhlasom navrhovateľov v rade 1/ a 2/ a s vedomím Obce R. práve z dôvodu, aby nedochádzalo k podmokaniu susediacich pozemkov účastníkov konania, no najmä základov garáže navrhovateľov a tiež hospodárskej budovy odporcov. Z uvedených dôvodov možno konštatovať, že v tejto časti bol návrh navrhovateľov nedôvodný, a preto okresný súd postupoval správne, keď návrh navrhovateľov v tejto časti zamietol.“

Keďže krajský súd v časti výroku rozsudku okresného súdu z 29. marca 2011, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľov na odstránenie stavby, skonštatoval správnosť jeho dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkázal, ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na nasledujúcu relevantnú časť odôvodnenia prvostupňového rozsudku, v ktorej sa uvádza:

„Na mieste samom súd nechal zakresliť znalca bielou farbou na dlažbu účastníkov konania hranicu pozemku, ktorá hranica prechádza popod prístrešok drevenej hospodárskej stavby. Z uvedeného na mieste samom súd zistil, že predmetná drevená hospodárska stavba je postavená v tejto časti na drevených koloch, ktoré sú voľne položené na betónovom podklade (zaťažené strechou stavby).

Pri ohliadke bolo jednoznačne zistené, že predmetné koly, ktoré sú postavené bez uchytenia pevným základom so zemou, že tieto stoja len na pozemku odporcov v rade 1/, 2/, t. j. na parcele CKN 745/2.

(Pri ohliadke jeden s týchto drevených stĺpov asi 2 cm zasahoval do pozemku navrhovateľov 2, 3 a 4/, pričom buchnutím do stĺpa sa stĺp posunul späť na pozemok odporcov, na základe čoho už nezasahoval do pozemku navrhovateľov)...

Ďalej mal súd jednoznačne z vykonaného dokazovania preukázané, že drevená hospodárska stavba odporcov v rade 1/ a 2/ je postavená len na pozemku odporcov v rade 1/ a 2/ (na drevených koloch), na parcele CKN 745/2, pričom len časť strechy drevenej hospodárskej stavby zasahuje po celej dĺžke pri garáži navrhovateľov do parcely navrhovateľov v rade 2/, 3/ a 4/ CKN 741/1 v hĺbke cca 42 cm (avšak nie je zriadená na pozemku navrhovateľov 2/, 3/, a 4/, parcele KNC 741/1).

Z vykonaného dokazovania mal súd navyiac preukázané, že táto časť stavby, ktorá bola postavená dodatočne, bola do tejto podoby dostavaná so súhlasom navrhovateľov v rade 1/ a 2/, s vedomím Obce R.

Časť strechy bola opretá so súhlasom navrhovateľov 1/ a 2/ o garáž navrhovateľov (ktorá garáž je tiež zrejme postavená bez súhlasu stavebného úradu), aby nedochádzalo k podmokaniu pozemkov účastníkov konania a hlavne základov samotnej garáže navrhovateľov.“

K výroku rozsudku okresného súdu z 29. marca 2011, ktorým bola odporcom uložená povinnosť umožniť sťažovateľom v 1. a 2. rade vstup na parc. č. 745/2, krajský súd v odôvodnení namietaného rozsudku uviedol:

„Pokiaľ sa týka druhého výroku napadnutého rozhodnutia, odvolací súd sa nestotožnil správnym názorom vysloveným okresným súdom o nedostatku aktívnej legitimácie navrhovateľov v rade 3/ a 4/ v tejto časti. I keď je nepochybné, že sporné oplotenie postavili navrhovatelia v rade 1/ a 2/ a navrhovatelia v rade 3/ a 4/ sa necítia byť jeho vlastníkami, z... § 121 ods. 1 OZ vyplýva, že stavby, ktoré sú príslušenstvom inej stavby alebo pozemku, sledujú zásadne právny režim hlavnej veci, tzn. že nap., zmena v jej vlastníctve alebo užívaní sa týka aj ich. Navrhovatelia v rade 3/ a 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi KNC parc. č. 741/1 – zastavané plochy a nádvoría o výmere 195 m², zapísanej na LV č. 180 pre kat. úz. R. s výškou spoluvlastníckeho podielu každého z nich XA a podielovými spoluvlastníkmi domu č. súp. 311 postaveného na uvedenej nehnuteľnosti zapísaného na LV č. 2133 pre kat. úz. R. s výškou spoluvlastníckeho podielu každého z nich XA. Súčasne s prevodom predmetných nehnuteľností na navrhovateľov v rade 3/ a 4/ ako obdarovaných darovacou zmluvou, ktorú uzavreli dňa 9. 6. 2007 s navrhovateľmi v rade 1/ a 2/ ako darcami prešlo na navrhovateľov v rade 3/ a 4/ aj vlastnícke právo k spornému

oploteniu. (Predmetná zmluva bola odkladovaná Správou katastra K. dňa 11. 6. 2007 pod č. V 520/07.) Príslušenstvom vecí sú také veci, ktoré v právnom zmysle majú charakter samostatných vecí a z rozhodnutia ich vlastníka, ktorý je súčasne vlastníkom hlavnej veci, sú tieto určené na to, aby sa trvale užívali s hlavnou vecou (§ 121 ods. 1 OZ). Právne úkony týkajúce sa hlavnej veci, sa zásadne vzťahujú aj na jej príslušenstvo. Pri zmluvnom prevode nehnuteľnosti – hlavnej veci sa jej príslušenstvo uvádza len v prípade možného vzniku pochybností o príslušenstve hlavnej veci, ktorá je predmetom prevodu. Oplotenie pozemku je teda príslušenstvom pozemku KNC parc. č. 741/1 – zastavané plochy a nádvoría o výmere 195 m² zapísanej na LV Č. 180 pre kat. úz. R., ktorého sú všetci navrhovatelia spoluvlastníkmi, z čoho im vyplýva aj ich aktívna legitímácia v predmetnej časti návrhu. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že pôvodné oplotenie vystavané navrhovateľmi v rade 1/ a 2/ (na základe Územného rozhodnutia o umiestnení rodinného domku č. Výst.-Výst./3.30-154-1967 zo dňa 4. mája 1967 vydaného ONV – odborom výstavy v... – č. l. 452 spisu) je značne poškodené a vyžaduje si opravu. V zmysle... § 127 ods. 3 OZ odporcovia v rade 1/ a 2/ ako spoluvlastníci susediaceho pozemku KNC parc. č. 745/2 – záhrady o výmere 318 m² vedeného na LV č. 639 pre kat. úz. R. sú potom povinní umožniť navrhovateľom v rade 1/ až 4/ na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na ich nehnuteľnosť za účelom opravy oplotenia stojaceho na hranici pozemkov účastníkov presne špecifikovaných v druhej vete výroku tohto rozsudku. Vstup na pozemok suseda je totiž vážnym zásahom do jeho vlastníckeho práva, preto mu ho... § 127 ods. 3 OZ umožňuje iba vtedy, keď to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb. O tom, že opravu plota je potrebné ohlásiť ako drobnú stavbu na príslušnom stavebnom úrade v zmysle § 57 ods. 1 stavebného zákona niet pochyb a majiteľ plota ako stavebník predmetnú opravu plota nemôže bez tohto zákonom stanoveného postupu realizovať. Ak sa takýto výkon vlastníckeho práva opiera o oznámenie, ktoré má byť vlastníkovi plota vydané príslušným orgánom, t. j. stavebným úradom (§ 57 ods. 2 stavebného zákona), bude namieste považovať tento výkon vlastníckeho práva za opodstatnený. Vo výroku súdneho rozhodnutia preto nie je nutné viazať rozhodnutie o povolení vstupu na susediaci pozemok na rozhodnutie stavebného úradu vydané v administratívnom konaní.“

Vo vzťahu k zmeňujúcemu výroku rozsudku okresného súdu č. k. 25 C/201/2006-515 z 29. marca 2011, ktorým okresný súd vyslovil že sťažovatelia v 1. a 2. rade a odporcovia v 1. a 2. rade v nemajú právo na náhradu trov konania a zároveň vyslovil, že sťažovatelia v 3. a vo 4. rade sú povinní nahradiť odporcom v 3. a vo 4. rade trovy konania v sume 1 426,40 €, krajský súd uviedol, že „Zmena napadnutého rozhodnutia sa následne v súlade s... § 212 ods. 2 písm. b/ O. s. p. prejavila i v zmene napadnutého rozsudku okresného súdu v oboch výrokoch o trovách konania.

Navrhovatelia boli v prvej časti svojho návrhu neúspešní v konaní, no v druhej časti svojho návrhu mali vo veci úspech. To znamená, že každá z procesných strán mala rovnaký pomer úspechu i neúspechu v konaní. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že spravodlivému usporiadaniu veci zodpovedá aplikácia... § 142 ods. 2 O. s. p. s použitím... § 224 ods. 2 O. s. p. a vysloveniu, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď v odôvodnení svojich rozhodnutí ústavne konformným spôsobom aplikoval príslušné právne predpisy (predovšetkým Občiansky zákonník a Občiansky súdny poriadok). V danom prípade namietaný rozsudok krajského súdu podľa názoru ústavného súdu spĺňa kritériá kladené na rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré vyplývajú z ústavných záruk práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, súčasťou ktorých je aj predpoklad, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite (m. m. II. ÚS 63/06).

Napadnutý rozsudok krajského súdu je náležité a primeraným spôsobom odôvodnený, a nemožno ho preto považovať za ústavne neakceptovateľný. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnymi názormi krajského súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá právomoc ústavného súdu nahradiť právne názory krajského súdu svojimi vlastnými. Úlohou ústavného súdu nie je do detailov preskúmať vec z hľadiska aplikovaných právnych noriem ani opätovne podrobiť revízii napadnutý rozsudok so zámerom „vylepšiť“ jeho odôvodnenie, prípadne zostaviť zoznam možných pochybení krajského súdu, ak tieto

nemajú takú relevanciu, ktorá by mohla spochybniť konformitu záverov napadnutého rozsudku s ústavou (IV. ÚS 270/09, IV. ÚS 27/2010). Ústavný súd preto dospel k záveru, že krajský súd (v spojení s okresným súdom) rozsudok odôvodnil tak, že z tohto odôvodnenia nevyplývajú závery, ktoré by signalizovali, že by ním mohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Za porušenie práva pritom nemožno považovať to, ak všeobecný súd nerozhodne vo veci v súlade s požiadavkami sťažovateľov. Obsahom práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru totiž nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nemožno považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (m. m. I. ÚS 3/97). Ústavný súd navyše dodáva, že sťažovatelia v 3. a vo 4. rade boli navyše v odvolacom konaní čiastočne úspešní, keďže krajský súd zmenil v ich prospech napadnutý prvostupňový rozsudok v tom zmysle, že odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup parc. č. 745/2 všetkým sťažovateľom, teda nielen sťažovateľom v 1. a 2. rade ako rozhodol okresný súd.

K námietke sťažovateľov, že krajský súd „*nebral do úvahy zameranie a výrok znalca o porušení našich práv*“, ústavný súd uvádza, že posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu (*iura novit curia*), a nie znalca. Súd hodnotí znalecký posudok ako každý iný dôkaz. Faktické (nie právne) obmedzenie spočíva v tom, že súd nie je spôsobilý hodnotiť odborné závery znalca z hľadiska ich vecnej správnosti. Podstata hodnotenia znaleckého posudku spočíva v tom, že súd vezme do úvahy komplexnosť posudku, úplnosť odpovedí, vzťah posudku k iným vo veci vykonaným dôkazom a napokon vychádza aj zo zásad správneho formálno-logického uvažovania.

K tvrdeniu sťažovateľov, že svedkovia „*celý čas zavádzali súd a krivo vypovedali*“, ústavný súd poukazuje na to, že ak sa sťažovatelia domnievajú, že mohlo dôjsť zo strany niektorých svedkov k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona (podľa ktorého, kto ako svedok v konaní pred súdom alebo v trestnom konaní alebo na účely trestného konania v cudzine pred

prokurátorom alebo policajtom, alebo pred sudcom medzinárodného orgánu uznaného Slovenskou republikou uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam na rozhodnutie, alebo kto takú okolnosť zamlčí, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov), mali o tejto skutočnosti informovať orgány činné v trestnom konaní (Policajný zbor Slovenskej republiky, prípadne najbližšiu okresnú prokuratúru) a podať trestné oznámenie.

S poukazom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co/266/2011 z 9. novembra 2011 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, dospel k záveru, že je zjavne neopodstatnená, a preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

4. K namietanému porušeniu práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co/266/2011 z 9. novembra 2011 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Krajský súd v namietanom uznesení, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 25 C/201/2006-539 zo 6. júna 2011 vo výroku, ktorým uložil sťažovateľom v 3. a vo 4. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, uviedol, že *„Poplatková povinnosť vzniká o. i. podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ“ (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej aj zákon č. 71/1992 Zb., alebo zákon o súdnych poplatkoch). Z obsahu odvolania navrhovateľov proti rozsudku okresného súdu nepochybne vyplýva, že všetci navrhovatelia v rade 1/ až 4/ podali odvolanie v časti, ktorou súd ich návrh zamietol (odstránenie hospodárskej budovy). Odvolanie však obsahuje aj odvolanie navrhovateľov v rade 3/ a 4/ proti zamietavej časti rozsudku, v ktorej sa všetci navrhovatelia v rade 1/ až 4/ domáhali vstupu na pozemok odporcov, no okresný súd v tejto časti vyhovel len navrhovateľom v rade 1/ a 2/ a návrh navrhovateľov 3/ a 4/ ako nedôvodný zamietol. Je nepochybne, že navrhovatelia v rade 1/ a 2/ nie sú osoby oprávnené podať odvolanie*

v tejto veci, keďže ich návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené. Navrhovatelia v rade 3/ a 4/, ktorým bol návrh zamietnutý, však v tejto časti podali odvolanie, a preto im vznikla v tejto časti samostatná poplatková povinnosť. Predmetom rozsudku bolo totiž rozhodnutie o dvoch samostatných nárokoch – odstránenie hospodárskej budovy, ako aj umožnenie vstupu na pozemok odporcov za účelom opravy plotenia navrhovateľmi. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2 veta prvá a druhá zákona o súdnych poplatkoch). Podľa položky 1 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba a ak nemožno predmet konania oceniť peniazmi, sa platí súdny poplatok v sume 99,50 EUR. Z poznámky 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov vyplýva, že poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia v odvolacom konaní vo veci samej. Hoci sa u navrhovateľov v rade 1/ až 4/ jedná o nerozlučné spoločenstvo účastníkov, s ohľadom na rozhodnutie súdu o druhej časti nároku -umožnenie vstupu navrhovateľov na pozemok odporcov, sú na podanie odvolania oprávnení len tí navrhovatelia, voči ktorým vyznelo rozhodnutie prvostupňového súdu v neprospech. Keďže sa jedná o odlišný nárok od prvého nároku uplatneného žalobou (odstránenie hospodárskej stavby) a každý z týchto nárokov môže byť predmetom samostatného konania, potom aj podľa obsahu odvolania proti napadnutému rozsudku sa odvíja aj rozsah poplatkovej povinnosti každého z účastníkov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu vo výroku II., ktorým bola uložená poplatková povinnosť navrhovateľom v rade 3/ a 4/, podľa § 219 ods.1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.“.

S uvedeným sa ústavný súd stotožňuje a odkazuje na odôvodnenie a judikatúru uvedenú v bode 3 čl. II tohto rozhodnutia a vzhľadom na to sťažnosť aj v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

5. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 21 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co/266/2011 z 9. novembra 2011 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu

Sťažovatelia súčasne namietali aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (Každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu) a čl. 21 ods. 1 ústavy (Obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva) namietaným postupom a namietaným rozsudkom krajského súdu.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08), že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a čl. 21 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto o prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 21 ods. 1 ústavy by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a namietaným rozsudkom, resp. postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, neexistuje príčinná súvislosť, nemohlo v nadväznosti na to dôjsť ani k porušeniu základných práv sťažovateľov podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 21 ods. 1 ústavy.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v sťažnosti uplatňovanými nárokmi.

Obdobne bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu na ich zastupovanie v konaní pred ústavným súdom

a odkazovať ich na Centrum právnej pomoci (ďalej len „centrum“), ktoré bolo zriadené na sprístupnenie právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi zákonom č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. (pričom s účinnosťou od 1. januára 2012 sa systém sprístupňovania právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi prostredníctvom centra vzťahuje aj na väčšinu konaní pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2012